

Alle scholen verzamelen 2024 (ASV2024)

Taaldetectives: Een speurtocht naar de talen om je heen

Informatiedocument en toestemmingsverklaring voor deelnemende scholen

Je school heeft zich opgegeven voor het initiatief “Alle scholen verzamelen 2024 – Taaldetectives” dat op 12 november 2024 op basisscholen in heel Nederland plaats vindt. Graag willen we je meer informatie geven over het onderzoek, de structuur van de dag zelf en de gegevens die wij tijdens het project verzamelen.

Uitleg onderzoek

In dit project werken onderzoekers Eva Knopp (Radboud Universiteit) en Max Spotti (Tilburg University) samen om met Nederlandse basisschoolkinderen het talige landschap van heel Nederland in kaart te brengen. Door het gebruik van verschillende talen om ons heen te onderzoeken krijgen we inzicht in welke talen op welke manier aanwezig zijn en welke rol ze spelen in onze samenleving. Dit soort onderzoek wordt *Linguistic Landscaping* genoemd. Door de relatieve methodologische eenvoud leent *Linguistic Landscaping* zich bijzonder goed om kinderen in contact te brengen met onderzoek naar meertaligheid en taaldiversiteit. In de afgelopen jaren wordt *Linguistic Landscaping* daarom steeds vaker in educatieve contexten gebruikt om bij kinderen een bewustzijn voor taaldiversiteit en doelgericht taalgebruik te bevorderen. Ons project sluit daarom ook direct aan bij de nieuwe kerndoelen Nederlands voor het basisonderwijs.

Het hoofdonderzoek is het “Taaldetectives”-onderzoek waarvoor je zich al hebt opgegeven met als doel het Nederlandse taallandschap in kaart te brengen. Tijdens dit onderzoek gaan de kinderen van de klassen uit groep 6-8 die meedoen, na een korte inleiding in de klas, in groepjes van 5-6 leerlingen samen met een docent of begeleider op pad om met een mobiele telefoon op onze “Taaldetectives”-app foto’s te maken van het taallandschap rondom je school. Terug in de klas analyseren de kinderen de foto’s verder in een browser versie van de app. De verzamelde foto’s en de analyse worden automatisch opgeslagen zodat wij ze verder kunnen verwerken en in het voorjaar de resultaten kunnen terugkoppelen naar alle klassen die meegeholpen hebben. We gaan ervan uit dat dit project één dag in beslag neemt. Samen met deze brief sturen wij alle instructies en het bijbehorende materiaal naar de verantwoordelijke docent(en) door. Ook bieden we voorafgaand aan het project voor betrokken docenten een online-workshop met een Q&A-sessie en extra lesmateriaal aan.

In het begeleidende-interesseonderzoek willen we achterhalen hoe bij basisschoolleerlingen de interesse voor talen en onderzoek (naar talen) verandert door deelname aan het project. Onderzoek naar eerdere edities duidt er namelijk op dat ASV vooral bij kinderen van scholen met een hoge schoolweging de interesse voor onderzoek en wetenschap aanwakkert, en zo kansengelijkheid bevordert. In deze editie willen we dit graag bevestigen. Hiervoor werken wij samen met de pedagogische wetenschappers prof. Maartje Raaijmakers (Universiteit van Amsterdam/Vrije Universiteit) en Johanna van Schaik (Radboud Universiteit). Je kunt apart toestemming geven voor meedoen aan dit begeleidend onderzoek. Bij dit onderzoek vragen we deelnemende klassen om vóór of ná ASV2024 een korte online vragenlijst in te vullen. Het invullen van de vragenlijst duurt maximaal 10 minuten en kan op tablets of laptops tijdens de les plaatsvinden.

Informatievoorziening

De ouders ontvangen voorafgaand aan het onderzoek een informatiebrief over het doel en de toestemming voor deelname. Deze wordt door de groepsleerkracht verspreid. Omdat we geen persoonsgegevens van de individuele kinderen verzamelen en het “Taaldetectives”-onderzoek een

klassikale activiteit is hanteren we een 'passieve toestemming'. Dat betekent dat ouders tot en met 4 november de groepsleerkracht moeten informeren als hun kind niet mag meedoen aan het onderzoek. Ook voor het begeleidend interesse-onderzoek hanteren we een passieve toestemming. De ouders worden tegelijk in een brief over beide studies geïnformeerd.

Welke gegevens verzamelen we en hoe gaan we hiermee om?

Tijdens dit onderzoek worden er geen persoonsgegevens van de individuele kinderen verzameld. Hun identiteit is daarom niet te herleiden. Via de app verzamelen we wel de BRIN-code van je school en het groepsniveau (6, 7 of 8) van de kinderen. Op deze manier kunnen we in onze data-analyse meenemen hoe achtergrondfactoren zoals de samenstelling van de schoolpopulatie en de wijk invloed hebben op de uitkomsten van het onderzoek. We gebruiken deze achtergrondgegevens van je school zowel bij de analyse van het "Taal detectives"-onderzoek als voor het begeleidend interesseonderzoek. De BRIN-code wordt na de data-verzameling in onze data-set vervangen met een pseudo-code zodat alleen de betrokkenen wetenschappers de identiteit van de school kunnen herleiden.

Wij verzamelen wel de foto's met locatie en de gegevens van de analyse die kinderen van de taalvoorbeelden maken. Deze worden voor wetenschappelijke doeleinden gebruikt. Als op de foto's toch personen herkenbaar zijn, worden deze personen onherkenbaar gemaakt. Als de verzamelde analysegegevens naar personen verwijzen worden deze geanonimiseerd door ze door 'xxxx' te vervangen.

De onderzoeksgegevens kunnen van belang zijn voor ander wetenschappelijk onderzoek en zullen ten minste 10 jaar beschikbaar blijven voor andere wetenschappers. Omdat de onderzoeksgegevens anoniem zijn, kunnen deze niet tot de kinderen of je school herleid worden.

We bewaren alle onderzoeksgegevens op beveiligde wijze volgens de richtlijnen van de Radboud Universiteit.

Heb je vragen?

Als je vragen heeft of meer informatie over het onderzoek wilt hebben, kun je contact opnemen met: eva.knopp@ru.nl of m.spotti@tilburguniversity.edu. De onderzoekers beantwoorden je vragen graag. Voor overige vragen over dit onderzoek (bijvoorbeeld de verwerking van gegevens) kunt u contact opnemen met privacy@let.ru.nl

Ethische toetsing en klachten

Dit onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Toetsingscommissie Geesteswetenschappen (ETC-GW) van de Radboud Universiteit (ETC-GW nummer 2024-7370). Heb je klachten over het onderzoek, dan kun je contact opnemen met de onderzoeker. Ook kun je een klacht indienen bij de secretaris van de ETC-GW Radboud Universiteit (etc-gw@ru.nl).

[Graag willen we je vragen om te verklaren dat je deze informatiebrief hebt gelezen en toestemt tot deelname aan het project. Volg deze link om je verklaring online te geven.](#)